

Pani Prezes
Anna STREŻYŃSKA

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Szanowna Pani Prezes

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji („PIIT”) w oparciu o uzyskane informacje od Członków Izby, pragnie odnieść się do obecnie prowadzonych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej („UKE”) konsultacji zmian teoretycznego modelu kalkulacji kosztu usług sieci ruchomej („model bottom-up”).

W pierwszej kolejności PIIT pragnie zaznaczyć, iż nie posiada dostępu do modelu kalkulacji kosztów usług sieci ruchomych, który jest „aktualizowany” przez Urząd. Jednakże niektóre zagadnienia mają na tyle istotne znaczenie dla funkcjonowania rynku telefonii ruchomej w Polsce, iż wymagają przedstawienia własnego stanowiska Izby.

Pośród szeregu proponowanych przez Urząd zmian dotyczących kalkulacji kosztu usług sieci ruchomych na szczególną uwagę zasługują następujące zagadnienia:

1. koncentracja w modelu na szczegółowych zagadnieniach związanych z budową modelu bottom-up przy jednoczesnym pominięciu kwestii fundamentalnych;
2. wyłączenie z kalkulacji kosztu usługi MT (Mobile Termination) kosztów związanych z budową zasięgu na obszarach geograficznych oraz tzw. kosztów ogólnego zarządu;
3. wyłączenie z kosztu kalkulacji usługi zakończenia połączenia telefonicznego („usługa MT”) kosztów operatorów związanych z uzyskaniem decyzji o rezerwacji częstotliwości (opłaty jednorazowe).

Ad. 1

Analiza konsultowanego dokumentu UKE wskazuje, iż zmiany proponowane przez Urząd koncentrują się na wielu szczegółowych kwestiach związanych ekonomiką funkcjonowania sieci ruchomych, pomijając jednocześnie podstawowe zagadnienia związane z budową modeli kalkulacji kosztów, w tym np.:

- jaka kategoria kosztu przyrostowego jest brana pod uwagę w modelu bottom-up?,
- w jaki sposób model implementuje podejście przyszłościowe - „forward looking”?,
- jaki okres kalkulacji kosztu jest brany pod uwagę?
- w jaki sposób ustalane są prognozy rozwoju rynku sieci ruchomej?,
- w jaki sposób implementowane jest pojęcie „efektywnego operatora” z uwzględnieniem stosowania do budowy sieci telefonii ruchomej różnych technologii (GSM, UMTS i LTE) ?.

Dlatego też zdaniem Izby Urząd Komunikacji Elektronicznej powinien rozszerzyć zakres prowadzonych konsultacji o analizę wyżej przedstawionych podstawowych założeń do modelu, które w sposób istotny wpływać będą na ocenę uzyskiwanych wyników z kalkulacji kosztów i w konsekwencji zachowanie warunków konkurencji..

Ad. 2

Zdaniem PIIT jest nieuzasadnione wyłączenie z kalkulacji kosztów związanych z budową pokrycia zasięgiem obszarów geograficznych oraz kosztów ogólnego zarządu, jako niezwiązanych ze świadczeniem usługi zakończenia połączenia w sieci telefonii ruchomej.

W szczególności za mylny należy uznać pogląd, iż koszt budowy zasięgu sieci ruchomej nie jest związany z realizowanym ruchem w sieci. Zasięg sieci ruchomej nie jest kosztem w celu osiągnięcia teoretycznego pokrycia per użytkownik, lecz jest kosztem budowy sieci dotyczącym wszystkich użytkowników funkcjonujących w sieci, którzy nieustannie zmieniają swoje położenie. Jednocześnie zasięg sieci radiowej zawiera w sobie określoną pojemność umożliwiającą realizację ruchu telekomunikacyjnego. W związku z tym, brak jest uzasadnienia, dla którego koszty związane z budową zasięgu zostają wyłączone, jako niezwiązane z usługą zakończenia połączenia w sieci telefonii ruchomej. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, iż w wielu przypadkach przedsiębiorstwa telekomunikacyjne mają obowiązek budowania zasięgu sieci telekomunikacyjnej, który narzucony zostaje przez organa administracji państwowej. W wielu przypadkach budowa zasięgu na obszarach geograficznych nie miałaby uzasadnienia ekonomicznego, ponieważ obszary ten posiadają ujemny bilans przychodów w relacji do kosztów. W związku tym wyłączenie kosztów budowy zasięgu sieci telekomunikacyjnej z kalkulacji kosztu usługi MT (Mobile Termination) spowodowałoby, iż znaczna część obszarów geograficznych sieci stanie się nierentowna i brak będzie uzasadnienia dla operatorów do prowadzenia inwestycji w rozbudowę sieci w takich obszarach, w szczególności, gdy sieć obsługuje całkowitą pojemność w takim obszarze.

Analogicznie należy potraktować tzw. koszty ogólnego zarządu, które są naturalną pozycją występującą u podmiotów gospodarczych, ale również wśród organizacji non-profit. Praktycznie każda organizacja nie może funkcjonować bez zarządu, który wyznacza i kontroluje realizowane cele organizacji. W ten sposób koszt funkcjonowania zarządu musi być uwzględniany we wszystkich działaniach prowadzonych przez daną organizację. W związku z tym, za nieuzasadnione należy uznać wyłączenie z kalkulacji kosztu usługi MT tzw. kosztów ogólnego zarządu, ponieważ koszty te są związane ze świadczeniem tej usługi.

Mając powyższe na uwadze PIIT wnosi, aby Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zmienił podejścia do budowy modelu i uwzględnił koszty związane z budową zasięgu sieci telekomunikacyjnej oraz koszty ogólnego zarządu, w koszcie świadczenia usługi MT.

Ad. 3

W ocenie PIIT wyłącznie z kalkulacji kosztu usługi MT kosztów związanych z uzyskaniem rezerwacji częstotliwości doprowadzi do ustalenia stawek MTR na poziomie, który nie będzie pozwalał operatorom na odzyskanie poniesionych kosztów związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej. Należy wyraźnie podkreślić, iż zasoby częstotliwości w przypadku realizacji usług w sieci radiowej stanowią podstawowy element sieci wykorzystywany do świadczenia usług, w tym usługi zakończenia połączenia sieci.

Jednocześnie decyzje inwestycyjne operatorów związanych z wejściem na dany rynek telekomunikacyjny, czy też rozszerzeniem własnej działalności uwzględniają koszty związane z pozyskaniem zasobów częstotliwości od Regulatora. W konsekwencji wyłączenie kosztów pozyskania zasobów częstotliwości z kosztów świadczenia usługi MTR podważa ekonomiczną racjonalność prowadzonych inwestycji przez operatorów telekomunikacyjnych.

W związku z powyższym Izba wnosi o uznanie ponoszonych kosztów pozyskania zasobów częstotliwości, jako niezbędny element związany ze świadczeniem usługi zakończenia połączenia w sieci telefonii ruchomej.

Zdaniem Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji kluczowym zagadnieniem do rozstrzygnięcia przy budowie modelu bottom-up dla usług telefonii komórkowej jest rozstrzygnięcie zagadnień poruszonych powyższego wystąpienia. Eliminacja kosztów, o których mowa w piśmie, z usługi zakończenia połączenia doprowadzić może, w przypadku polskiego rynku telefonii komórkowej cechującego się niespotykana na tle Europy liczbą operatorów w stosunku do potencjalnych przychodów, do trwałego zachwiania warunków konkurencji i możliwości inwestycyjnych operatorów telefonii komórkowej.

PIIT wyraża nadzieję, że Urząd Komunikacji Elektronicznej zmodyfikuje swoje podejście do kalkulacji kosztów usługi zakończenia połączenia w sieciach telefonii komórkowej i wyznaczać będzie w przyszłości stawki MTR w oparciu o obiektywne kryteria.

Z poważaniem

Dr inż. Wacław Iszkowski

Prezes PIIT